

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

KLÓFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hll.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Piac-utóza 49. szám.

Egy előadás.

Debrecen, január 11.

Ma itt, a vonal felett, ahol rendesen a politika eseményeit méltatják vagy a politikai irányokat kritizálják az újságírói kalamuszok most egy, ezekhez képest első tekintetre jelentéktelennek látszó ügyről lesz szó. Egy populáris előadás az, amelyről megemlékezünk, amellyel Hegedűs Loránt, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója, a debreceni bírák számára rendezett szociális és gazdasági előadások sorát megnyitotta.

Csak első tekintetre látszik jelentéktelennek az országos politika eseményeihez képest ez az előadás. Mert ez az előadás ennek a városnak egyik társadalmi rétege nevelésére bizonyára volt annyira jelentős lépést alkotó tény, mint pl. az egész ország szempontjából az, hogy kiválik-e a néppártból Rakovszky István, vagy pedig tovább is együtt marad Molnár Jánosékkal?

És ebből a szempontból nemcsak maga ez az előadás a jelentőséggel bír. Ennek tartalmi kiválóságát más helyen fogja ez a lap méltatni, de arra már itt utalunk mi magunk is. Hanem az a kísérlet is jelentős, amelynek első megnyilvánulása a Hegedűs Loránt előadása, amely t. i. a tulajdonképpeni jogászi karnak, bíráknak és ügyvédeknek szociális és közgazdasági irányban való nevelésére törekszik.

A jogász-nemzedék a törvénykönyvek és a rendeletek paragrafusainak tömkelegé-

ben, amelyben élnie kell, igen-igen sokszor elveszti tiszta látását s nem csoda, ha a jogesetek elbírálásánál, a jog alkalmazásában s az egyéni jog és igazság keresésében nem bír magasabb és átfogóbb szempontokra emelkedni. A jogász az állam törvényének, a paragrafusba öntött állami akaratnak szemszögéből néz mindent, ami elébe kerül. Nem gondol arra, hogy ez az állami akarat emberek műve, kik a törvényt jól-rosszul megcsinálták, de ez a paragrafus holt papirosra irt, élelenséggel nem bíró forma marad, ha az élet törvényeivel nem egyez meg, amelyeket nem szedtek még paragrafusokba. Az állami akarat mögött ott áll, a homályban, a sötétben a társadalmi élet törvényszerűsége, amely erősebb minden állami akaratnál és ezt az egyetemes törvényszerűséget nem lehet kikerülni senkinek, az áthat minden falon, minden páncélszekrényen, hatalmasabb minden bírói ítéltnél és minden ügyvédi okoskodásnál.

Heine valahol a memoárjaiban — ha jól emléksziünk — éppen Göttingáról szóltaiban, ahol az egyetem küszöbeit taposgatta — kicsinyítő hangon s maró szatírával emlékszik meg a jogászokról, mint akik csak paragrafust esznek. Be kell vallanunk, bár mily erős legyen is ez a guny, sokszor igaz, mert körülbelül a jogászság az, amely leginkább elvesztette a maga érzékét a társadalmi és közgazdasági élet törvényszerűségei iránt, s vált azon tudományos szakok közül, amelyeknek a való élethez köze van, a legegyszerűsége.

Ezért oly konzervatív világfelfogásában, a multhoz s ennek tradícióihoz kelletlenül is túlgöröcsösen ragaszkodó, ezért a formulák embe-berc a jogász, ki sokszor elveszti szeme elől a lényegét, hogy a formát találja meg.

Ennek az egyoldalúságnak, a foglalkozásból származó ennek a merevségnek enyhítése s ha lehet, megváltoztatására szolgál a legjobb alkalomul ez az előadás ciklus, a melyet a Gyáriparosok Országos Szövetségének helyi fiókja a debreceni ítélőtábla elnökével Porubszky Jenővel egyetértésben rendez.

És ennek az előadás sorozatnak megnyitására nem kínálkozott volna jobb alkalom, mint épp a Hegedűs Loránt előadása.

Országos nevű férfiú, kinek tudományos hírép épp úgy ismerik a szakférfiak pénzügyi és szociálpolitikai munkái alapján, mint gyakorlati érzékét és tudását mindazok, akik politikai működésén és a Gy. O. Sz. igazgatói állásában végzett tartalmas produktív tevékenységének tanui. Azok az igazságok, melyeket ő adott elő, a közgazdasági s vele együtt az egész társadalmi élet törvényszerűségeiről, mind ismert igazságok s a szociológia szilárd tulajdonát alkotják. De hogy ő adta elő, aki személyes súlyánál fogva hat, s ahogyan ő adta elő, aki a szó hatalmával, képei és hasonlatai fényével bevilágít az elméleti tételek közé és megragadja hallgatóságát és viszi magával s a hol ő adta elő: egy előkelő társadalmi pozíciója és jogász mivoltánál fogva egyoldalú hallgatóság meggyőzésére s ahogyan épp ebben az irányban vég-

A Marseillaise.

Irta: ANDREJEV LEONIDAS.

Nyomorult nyulszivű lény volt. undorító türelmességű, mint az igás barom. Mikor a gunyos és roszindulatu sors közénk vetette, mint a bolondok, kacagtunk rajta. Megesik néha az ilyen állati és nevetséges tévedés. Ő pedig ő természetesen sirt. Soha én olyan könnyen síró embert nem láttam. A szeméből, az orrából, a szájából folyt a könnye hogy vízzel megszívódott és kifacsart szivacsnak nézte volna az ember. Láttam én már közönséget más síró ember is, de azoknak a könnye a tüzhöz volt hasonlatos, amely megfutmitja a fentvadakat. Azok a férfias könnyek megvénytették az arcot, de megfiatalították a szemeket. Olyanok voltak, mint a föld meggyuladt kebléből vaderóval kivetett folyam: eltérülhetetlen nyomokat hagytak és egész sereg földhöz ragadt vágyat, meg nyomoru gondot rejtettek el. Mikor azonban ő sirt, kivörösödött az arca és nedves lett a zsebkendője. Bizonyára kötélen szárogatta meg azután, különben honnan vett volna annyi zsebkendőt? Számíztetése egész idején egyebet sem tett, mint hogy sorra járta valamennyi föllebbvalóját, mindazokat, akiket ismert közülök, mindazokat, akiket a képzelete tett meg azoknak. Megalázkodott előttük, sirt, esküdözött, hogy ártatlan, kegyelmet könyörgött ifjú kora számára, fogadkozott, hogy csak imádságra, meg hízkelésre nyitja ki ezután a száját. De azok, csakugy mint mi, kinevették és per „szegény nyomorult disznó” bántak vele.

Néha rákiáltottak:

— Gyer ide, szegény disznó!

Ő pedig minden hívásra alázatosan futott, mert hát ha arról hall hirt, hogy visszatérhet a hazájába: holott azok csak nevettek rajta. Épp olyan jól tudták ők is, mint mi, hogy ártatlan, mégis kinevették, hogy ezzel is megfélemlítsék a többi nyomorult disznót: mintha amugy nem féltek volna eléggé.

A magánosságától való állati félelem hozzánk-hozzánk kergette, de arcunk mindig szigoruan és zárkózottan fogadta és hiába kereste a kulcsot, amely megnyissa neki az utat. Kétségbeesésében „kedves barátaink és bajtársaink” szólított bennünket, de mi csak a fejünket ráztuk:

— Vigyázz! Meghallanak! — mondtuk.

Amire ő, a szegény disznó, azonnal az ajtó felé pillantott. Hogyan állhattuk volna meg komolyan? Kacagtunk a kacagáshoz nem hozzá szokott hangunkon, ő pedig megindultan is, örülve is leült mellénk és sirva beszélt asztalán hagyott könyveiről, az édesanyjáról, testvéreiről, akikről azt sem tudja, ha élnek-e még, vagy meghaltak fájdalomukban és bánatukban.

A vége mindig az lett, hogy elkergettük. Amikor elhatároztuk, hogy éhezni fogunk, rémület fogta el: soha mulatságosabb rémület.

Mert szegény disznó igen szerette a táplálékot és nagyon tartott kedves bajársaitól, a porkolábjaitól is nagyon félt. Riadtan járt-kelt közöttünk, szakadatlanul itatta homlokát könyvel, vagy verejtékekkel ázott zsebkendő-

jével. Végre ez kérdezte tőlem habozó hangon:

— Sokáig fogtok éhezni?

— Sokáig, — feleltem szigoruan.

— És titkon se fogtok ennik

— A mamánk majd küld apró süteményt — feleltem komolyan.

Bizalmatlanul nézett rám, feiét rázta és mélyet sóhajtva távozott. Másnap rémülettel zöld ábrázattal ezt jelentette ki:

— Kedves bajtársaim, veletek fogok éhezni!

De csak egyetlen hang felelt neki; ezt mondta:

— Éhezéél magadban!

És éhezett. Nem akartunk hinni benne. Bizonyosra vettük, hogy titkon eszik. A porkolábaink ugyanugy gondolkodtak és amikor a koplalás végével éhtifuszba esett, beértük annyival, hogy a vállunkat vontuk:

— Szegény disznó!

De egyikünk, az a társunk, akit soha senki se látott neveni, így szólt komolyan:

— Bajtársunk ő; gyerünk hozzája.

A beteg össze-vissza beszélt mindenről és a szavai olyan szomoruk voltak, mint az egész élete. Kedves könyveiről beszélt, az édesanyjáról, testvéreiről; az ártatlanságát erősgette esküdözve és kegyelmet kért. A hazáját emlegette, Franciaországot emlegette, a drágát. Oh! Átkozott légy emberi szív! A szivünk majd megszakadt arra a felkiáltásra, hogy „Franciaország, te drága”.

Mindannyian mellette voltunk, a mikor kiadta lelkét. Halála előtt néhány perccel esz

zett a leginkább felvilágosító és a leginkább tanító munkát: ebben áll a mai előadás nagy jelentősége. És ez éppen az, hogy a szociológiát, azt a szegény, rongyokba öltözött, meggunyolt törvénytelen származásnak kikiáltott Hamupipókékat odavezette a fényesen felöltözött, selyem és bársony palástos, isteni származású Juszticia asszony elé, akit nem csak arról akart meggyőzni, hogy testvérek — mert hisz az istenek sokszor emberi származásúak — hanem arról is, hogy ez a szennyes Hamupipóke annak az „advent of demos”-nak a közeledtét jelzi, amely sok-sok isteni alakba öltözött tudománynak zavarja meg kizárólagos uralmi köreit.

Ezt, ott és úgy elmondani: — ez Hegedüs Loránt előadásának a jelentősége.

K. G.

Debreceni Gyáriparosok közgyűlése.

Jubiláris ülés.

A debreceni gyáriparosok, mint a Gyáriparosok Országos Szövetségének fiókja, ma este öt órakor az Iparkamara kis termében tíz éves fennállása alkalmából népes közgyűlést tartott, melyen Hegedüs Loránt dr. országgyűlési képviselő, a szövetség igazgatója is megjelent, hogy így a helybeli fiók működésének súlyát ezzel is emelje.

Szántó Győző, a debreceni fiók nagyereje, kvalitatív elnöke a közgyűlést követő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés! Igen tisztelt vendégeink! Azon hatalmas lendkerék, mely az ország energiáját az egyes termelési ágakra átviszi, ismét egy évfordulót tett az idők végtelenségében.

Megújodva és megerősödve follik tovább a munka, mert bárha kisebb és nagyobb válságai a politikai és gazdasági életnek természetlenül fogyasztják energiánkat a kerék lendülőképessége önmagában is oly nagy, hogy a teljesítményének megszakítása nincsen.

Ezt észleljük az egész országban és észleljük szeretett városunk fejlődésében is, mert iparosodásunk hatványokban halad előre. Igárhalmok állanak őr, városi periferiákon, a belső vonalakon pedig palota sorok kupolás középítmények, mind mind egységbe olvadvá, az egyetemi város nagyságáért.

A fejlődés törvényének tudata tette már

méletre tért és csöndesen elterülve fekiúdt sápadtan, legyöngülten; mi pedig, a bajtársai, mi szóltanul álltuk körül . . . És valahányan voltunk, mind, mind hallottuk, amint ezt mondta:

— Majd ha halott leszek, énekeliétek el fölöttem a *Marseillaise*-t.

— Hogy mondtad? — kiáltottuk mind megremegve örömmünkben és haragunkban.

Megismételte:

— Majd ha meghaltam, énekeliétek el testem fölött a *Marseillaise*-t.

És a szeme életében először maradt száraznak, holottan mi mindannyian sirtunk és a könyveink folytak valamint a tűz, amely megfutamítja a fenevadakat.

Külehelte lelkét; mi rágyujtottunk a *Marseillaise*-re. Fiatal és erős hangunk elénekelte a szabadság hatalmas himnuszát és énekiünket az ocean fenyegető moraja kísérte, az oceané, amely hullámainak taraján elvitte a drága Franciaország felé a sápadt félelmet és a véres reménységet. Ő pedig, a nvomorék, nyultestü lény, de akiben az ember szárnyas lelke élt, örökre a jelképinkké lett. Bajtársak és barátok, térdre a hős előtt!

Énekeltünk.

A puskák fenyegető szeme láttára, a mellünknek szögezett szuronyok kifent hegye előtt diadalmasan és hatalmasan visszhangzott a rettenetes himnusz, amiközben a fekete koporsó lassan ringatózott bajtársaink karján.

A *Marseillaise*-t énekeltük! . . .

régén fiókunkat hívóvé a jövő iránt s ahol egy zsendülő hajtását észleltük a gyáripari kezdetnek, azt alkotásravágyó szeretettel ápoltuk.

Szövetségi központunk és nemes hatóságunk jóakarásával támogatva, intézményes keretek felállításán fáradoztunk, az ipar befogadására.

Most midőn szövetségünk 10 éves fennállásának küszöbén fiókunk már mint erős szem áll meg az eredmények láncában, jól esik a multakra visszatérni, a küzdelmes kezdő évekhez. Azonban csüggedés sohasem fogott el, akárhányszor jelentkeztek a glossatorok és citálták a régi elásott papírosok rovataiból „lassan haladj tovább érsz”, hányszor állták útját a haladásnak, türelmünk és szorgalmunk mindent legyőzött és már 50 fióktag sorakozik körülöttünk és fiókunk kultúrtevézőjévé vált városunknak.

Feladatunk azonban végtelen addig míg kereskedelmi mélegünk oly nagy passivitást mutat, mely a külföldi és osztrák gyártmányok beönlése tatárjárásként leni el ezt az országot, sok nagyon sok a mi tennivalónk.

Hálásan megköszönöm fiókunk közreműködő tagjainak tevékenységét és szövetségeink igazgatójának dr. Hegedüs Lorántnak ambicióra sarkaló szakadatlan tevékenységét. Ünnepekkünk mindenkor az ő visszatérése városunk falai közé.

A munkáskert és munkáskások.

Ezután az elnök kijelenti, hogy a munkásház építő bizottság már december 27-én megalakult s permanenciában van oly anynyira, hogy országszerte nagy érdeklődés nyilvánul az iránt s a vidéki fiókok is hasonló akcióra készülődnek, úgy hogy napról-napra érkeznek megkeresések, melyekben a terv ismertetését kérik.

Hegedüs Loránt dr. a maga részéről a legnagyobb elismeréssel adózik Szántó Győzőnek, aki megtalálta azt az utat, mely egyedüli helyes megoldása a munkás ügynek. Ő már évtizedek óta foglalkozik szociálpolitikával s elmondhatja, hogy csak két módot ismer, melylyel a bajokat orvosolni lehet, ha a parasztnak földet, a munkásnak házat tudunk adni. Szántó Győző mindkét lehetőséget megoldotta a munkáskert és munkásházak tervével, melyek a külföldön is ismertebbetették Debrecen város nevét, mint eddig egész multia alatt elérni sikerült.

A szövetség lépéseket tett a kormányánál, hogy a szubvenciók kiadásánál legyen figyelemmel a létesítendő bérházak arányára s ugyanazokban a kedvezményekben részesítse azokat az építkezéseket, amikkel a mezőgazdasági cselédlakásokat segívezi.

Az új adótörvényről.

Szántó Győző elnök ismerteti azokat a nehézségeket, melyek a jövőben a városokat főleg a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat terhelni fogják.

Nagy elismeréssel adózik a szövetségnek, mely már nagy előrelátással ion tagjai segítségére, amikor a központban adóügyi iskolát állít, mely mint a multban a vasúti díj-szabási iroda, a jogos érdekeket megvédi. Indítványozza, hogy a központnak a közgyűlés bizalmat szavazzon. Egyhangulag elfogadják.

Hegedüs Loránt dr. ismerteti aggodalmait, melyeket már a képviselőházban, mint a pénzügyi bizottság előadója is kifejezett. Az új adótörvény — ugymond — mai alakjában megrázkódtatás nélküli életbe nem léptethető. Azt a kormányának módosítania kell és pedig úgy, hogy ha a progressivitást a jövedelmi adókba beviszi, ami szerinte is okos, helyes dolog: a kereseti adót le kell szállítania, illetőleg azt más formában érintetlenül kell hagynia a javaslatnak. Ismeri a kormány nehéz helyzetét, de hiszi, hogy ezek dacára is meg fogja találni a helyes utat, mely az idő rövidségénél fogva még rendelkezésére áll.

Közgazdasági egyetem.

Az egyetemek felállítása alkalmából a gazdasági érdekek képviselői szóvá tették egy közgazdasági egyetem létesítésének szükségét is. Ez az egyetem Budapesten állítat-

nék fel s annak gyors megvalósítása a közgazdasági élet fejlődésére messzekiható jelentőségű. A szövetség az Omke és Omge-vel karöltve siet ennek a nagy kérdésnek az elősegítésére s a költségvetési vita alkalmából a képviselőház Károlyi Mihály grófit, a főrendi házban Chorin Ferencet kérte fel állásponájának kifejtésére. Javaslja az elnökség, hogy ebből az alkalomból üdvözlőlk a központot s fejezzék ki a fiók óhaját, hogy a közgazdasági egyetem felállítását mielőbb szükségesnek tartják s a szövetséget akciójában támogatják.

Szántó Győző elnök végül megköszöni Hegedüs Loránt dr.-nak, a szövetség igazgatójának buzgó támogatását és megjelenését és a közgyűlést berekeszti.

Megnyilt a t. Ház.

Az igazságügyi költségvetés.

A hosszú újévi szünet után ma tartotta első ülését a képviselőház. Igen gyenge érdeklődés mellett az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalása folyt, de befejezést nem nyert. Még a folyosókon is csak egy két képviselő sétálgatott, azok is az ünnepek mulatságairól beszéltek inkább, mint ama harcokról, amelyekhez Justh Gyula fujja a hangos, de nem nagyon mozzalmat keltő harci riadót.

A mai ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Az elnök előterjesztései során jelenti, hogy őfelsége a Ház újévi üdvözlését kegyesen fogadta és köszöni a Ház jókívánásait. Több elnöki előterjesztés után, a melynek során bemutatott még Rudnay Alajos levele, amelyben jelzi privigvele mandátumáról való lemondását, rátért a Ház az 1912. évi költségvetés s ennek kapcsán az igazságügyi tárca általános tárgyalására.

Kenedy Géza előadó ösmerteti a javaslatot, s megemlíti, hogy az igazságügyi tárca ez évi költségvetésirányzata a normálnál jóval magasabb az elmúlt éveknel. Ennek az a magyarázata, hogy az ez évi költségvetésbe a büntető novella, valamint több sürgős ügy megvalósítása vár elintézésre. A javaslatban most csak egy új bírói állás szervezése van terbevéve, mert az igazságügyi kormány nem tartotta most szükségesnek több új bírói állás szervezését. A kir. kuriánál, valamint a táblánál is jelentékenyen csökkent a bírói kinevezések száma. A javaslat a pestvidéki törvényszékek új palotát ígér, mert a jelenlegi épület majdnem használhatatlan. A bünesetek száma elszomorítóan megnövekedett az elmúlt esztendőben s így természetesen az állami fegyházak kibővítése is szükségessé vált, amit a javaslat kilátásba is helyez. A javító intézetek fejlesztését is intenzívebbé fogja tenni az igazságügyi kormány a folyó évben. Reméli, hogy a politikai viszonyok megengedhetővé fogják tenni, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat is mielőbb a Ház asztalára kerüljön. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szalay László nem látja olyan rózsás színben az ország igazságügyi dolgait, ahogy azokat az előadó fejtegette. Hibának tartja, hogy a bírói és ügyvédi minősítés dolgában nem eléggé világosan intézkedik a javaslat. A telekkönyveknél mutatkozó hányok és zavarok sürgős megszüntetését kéri. A bírói függetlenség biztosítását nemzeti szempontból nagyon fontosnak tartja, s kijelenti, hogy a bírák sorso felett a miniszter statáriális intézkedését az ellenzék nem fogja megengedni. Ezután a gyermekvédelem fontosságáról beszél s végül kijelenti, hogy a javaslatot a Kossuth-párt megbízásából nem fogja el.

Ráth Endre a Justh párt nevében beszél és kijelenti, hogy sem ő, sem pártja a javaslatot nem fogadja el a kormány iránti bizalmatlanságánál, de meg a javaslat hiányosságánál fogva is a folytonos ígéretés, amelyeket a kormány tesz, nem alkalmas arra, hogy a javaslatban mutatkozó bajok orvosol-

kieg

1911.

Rá
be, hog
jelenté
déséről
lyamán
niszter
a bírói
áthelye

Sz
Ezt vis
Micsod

Fa
Kö

Fa
gyen e

Ju

agitáci
kasz e

fogadja

El
jét, am

szerb

becikk

Az

Debre

Kell

Me

kiutalv

szánt

cen vá

már le

A

ügymir

szóló

hogy a

letébe

csak k

tán a

szabál

dezte

nálható

rendör

lésére

amely

is fenn

A

kes vi

olyan

hogy a

a korr

csékly

térium

telen

dásnak

re rá

mot, h

ezeke

hogy a

hogy

nyebb,

lami f

A

meg, l

ki kü

elmon

re biz

amugy

pénzüg

történ

mondj

Az ug

költség

amely

teljesi

ság ne

emelés

város

adása

alább

utalvá

ság m

ama k

teljesi

szítés

közgy

fogja

kiszám

koron

A

tette e

Ráth Endre határozati javaslatot nyújt be, hogy a miniszter negyedévenként tegyen jelentést a bírói és jegyzői állások megüresedéséről s azoknak betöltéséről. Beszéde folyamán azt mondja, hogy az igazságügyminiszter pusztán politikai okokból ragaszkodik a bírói szervezésről szóló novellában a bírói áthelyezésekhez.

Székely Ferenc igazságügyminiszter: — Ezt visszautasítom a leghatározottabban. — Micsoda ráfogás ez?

Farkas Pál: Helyes. Helyes.

Közbeszólás: Majd este a darabjánál legyen ennyi helyeslés.

Farkas Pál: Köszönöm. Meglesz.

Juriga Nándor az intenzívebb politikai agitáció érdekében az izgatásról szóló szakasz eltörlését kívánja. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök megállapítja a jövő ülés napirendjét, amelyben az igazságügyi tárca után, a szerb és bolgár kereskedelmi szerződések becikkelyezéséről szóló javaslat van.

Az ülés három óra előtt ért véget.

Debrecen a városok segélye ellen.

Kellő ellenértéket az állami funkciókért.

Megirtuk a napokban, hogy a miniszter kiutaltványa a városok segélyezésére szánt harmadik milliót is, amelyből Debrecen városának 7500 korona jutott. A pénz már le is érkezett a m. kir. adóhivatalhoz.

A városi tanács ma foglalkozott a belügyminiszternek a segély kiutaltványozásáról szóló rendeletével s utasította a főszámvevőt, hogy a 7500 koronát vegye fel és *helyezze leltébe*, mert annak rendeltetése felől majd csak később fog a közgyűlés határozni. Miután a tisztviselőket fizetését az új szervezeti szabályrendeletben a törvényhatóság rendezte így ez fizetés kiegészítésre nem használható fel, minden valószínűség szerint a *rendőrség fejlesztésére és nyugdíjlat növelésére* fog szolgálni amaz összeggel együtt, amely már az 50000 koronás államsegélyből is fenmaradt és mintegy 11.000 koronára rug.

A miniszteri leirat fölolvásánál érdekes vita indult meg a tanácsülésen. Voltak olyan nézetek, hogy tiltakozni kell az ellen, hogy az államsegélyből ilyen kis összeget ad a kormány Debrecennek, amely összeg már csekélységénél fogva is sérelmes. A minisztérium városi osztályánál lábrakapott helytelen felfogásnak, próbálgatásnak és kapkodásnak következménye ez az eljárási, amelyre rá kell mutatni és kérni kell a minisztériumot, hogy végre is egységes módon kezelje ezeket az ügyeket. Rá kell mutatni arra is, hogy a fölosztás alapjául nem azt kell venni, hogy melyik város gazdagabb, vagy szegényebb, hanem azt, *melyik város mennyi állami funkciót teljesít.*

A tanács azonban végre abban állapodott meg, hogy ő maga most mindezekre nem tér ki különhatározatban, hanem mindezeknek elmondását egy felterjesztésben a közgyűlésre bizza, mert a közgyűlésnek e tárggyal amugy is foglalkoznia kell. Az egyik jog- és pénzügyi bizottság ülésén ugyanis indítvány történt, amely szerint Debrecen városa kimondja, hogy *alamizsnákra nincs rászorulva.* Az ugynevezett államsegélyt ama horribilis költségek részben való megtérítésének tekintik amelybe az *állami közigazgatási funkciók teljesítése a városnak kerül.* A törvényhatóság nem is az államsegély összegének felémelését kéri, hanem azt, hogy az állam a város által teljesített állami köteleességek kiadásait vagy egészben térítse meg, vagy legalább is annak arányában megfelelő összeget utaltványozzon ki. A jog- és pénzügyi bizottság már meg is bízta a számvevőseget, hogy ama kiadásokról, amelyeket az állam helyett teljesített közigazgatási funkciókért visel, készítsen pontos kimutatást és teriessze azt a közgyűlés elé, amely azoknak megtérítését fogja kérni. Már ez indítvány megtételénél kiszámították, hogy ezek a kiadások 400.000 koronára rugnak.

A tanács ma már mindenben magáévá tette ezt az indítványt s kimondta, hogy a ki-

mutatás betérjesztése kapcsán teszi szavá az államsegélyből kiutaltványozott összeg sérelmes csekélységét.

Debrecen városa eme határozatával nem áll egyedül, mert tudvalevő, hogy az államsegély felosztásának aránytalansága ellen és az állam helyett teljesített munkák miatt viselt súlyos terhek ellen Nagyvárad, Pozsony és Temesvár is tiltakozott. Minden valószínűség szerint ez az ügy a legközelebbi közgyűlésnek lesz egyik érdekes és fontos tárgya.

Orgiák a Ferenc József-intézetben.

Magnásgyerekek halálba kergettek egy leányt.

Megdöbbszentítő s fölháborító eset jutott ma nyilvánosságra a fővárosban. Egy híres s exkluzív intézetben történt olyan botrány hire pattant ki, amely ritkítja párját. A Ferenc József nevelőintézet több magnás tanulója meggyalázta az intézet egy alsóbb rendű alkalmazottjának szép 16 éves leányát, aki azután elkeseredésében a Dunába ugrott.

A szerencsétlen leány **Nyers István** intézeti fiú Irén nevű gyermeke volt.

Tizenhat éves és szép. Szülei taníttatták, elvégeztették vele a polgári iskolát és a postásnői tanfolyamot. Kérvényét is benyújtotta a leány a postához és várta, hogy kinevezzék.

Ekkor történt, hogy az anyja megbetegedett és orvosi tanácsra vidéki levegőre ment, Bicskére. Az apa minden vasárnap elment a feleségét meglátogatni. A leány ilyenkor hétfő reggelig egészen magára maradt szüleinek az intézetben levő lakásán.

Egy ilyen vasárnapon belépett hozzá egyik nyolcadik osztályú magnásfiú bemutatkozott, hogy ő **Vay Miklós** gróf. A bemutatkozást szerelmi vallomás, majd idő folytán szerelem követte. A leány hitt a grófiúnak, aki éjszakánként magához hívta a leányt a fiúszobába.

Egyszer azután megunta a leányt. Összebeszélt őt társával, hogy mikor a leány nyúl, lepiék meg. Ugy is történt. Bethlen grófiú benyitott a fiúszobába, mintha meg lepte volna a szerelmeseket s azzal fenyegetődzött, hogy följelenti az esetet az igazgatónak s a leány apját elcsapatja. E közben az első fiú kisurrant a szobából s Bethlen gróf e fenyegetődzésekkel kiderőszakolta a leány szerelmét. Az öt cinkos **Magyar Kossa József**, lovag **Jungenfeld**, **Csáky** gróf, **Fecske** egymásután így cselekedtek. A leány beteg vánszorgott haza s volt barátja többé mit sem akart tudni róla.

Közben **Nyersék** észrevették, hogy Irén áldott állapotban van. Borzasztó élet kezdődött ekkor a leányra, aki nemsokára egy leánygyermeket szült. Erre megindították a gyermektartási pert s kiderült, hogy a magnásgyerek hamis nevet mondott a leánynak, mert ő **Lipthay Béla** báró.

A keresettel elutasították a leányt, aki nek **Lipthay** báró családja sem akart semmit adni. A leányt sok meghurcoltatás végleg elkeserítette s levelet irt szüleinek. Elmondja ebben, hogy folytassák a pert gyermeke érdekében. Neki pénz nem kell, a tisztaságát elvették, meghurcolták. Levelét így fejezi be:

Most okosabb leszek majd és este fogok a Dunába ugrani, hogy ne tudjanak kimenteni. A kik pedig a halálba kergettek engem, büntesse meg őket az Isten, ne legyen se éjjelük,

se nappaluk, a lelkiismeret ne hagyja nyugodni őket soha az életben.

Isten velük, kedves szüleim, nyugodjanak bele, nekem jobb lesz a másvilágon. Még egyszer Isten velük! Szerencsétlen leányuk

Irén.

Az árvaszék által kirendelt ügyvédjének irt levelében halálára hivatkozva és lelkeüdvösségére esküdve állítja, hogy a gyermeke **Lipthay**tól van.

Este azután belevetette magát a Dunába, ahonnan csak a holttestét fogták ki.

Az urfiak pedig, hiszen őket nem érte baj, az intézetben gunyos tréfákkal üldözik az öreg **Nyers Istvánt.**

Tisza István gróf ünneplése.

Megindult a politikai élet.

A képviselőház megnyitásával megindult a politikai élet is, amely azonban még mindig magán hordja az ünnepi szünet hangulatát. A miniszterelnök még nem jelenhet meg, nem hagyhatja el betegszobáját s így miután minden vezetést, akciót magának tartott fenn, a megindult politikai élet még csak ébredzik, de nem nagyon mozgalmas.

Ebben a csendben kedves jelenség volt **Tisza** István ünneplése azoknak a képviselőknél részéről, akik tavaly őt Aradra kísérték le. Ez ünneplésen és a munkapárt értekezletén kívül alig történt valami a politikában.

Tisza emlékszerlege.

A képviselőház háznagyi hivatalában ma délelőtt azok a képviselők, akik **Tisza** István gróftól lekirázták Aradra, emlékszerleget készítettek, amelybe belevésítették az aláírásukat, hogy azzal **Tisza** István gróftól meglepjék.

A háznagyi hivatalba lépő **Tisza** István gróftól nagy éljenzéssel, lelkesedéssel fogadták az összesereglett képviselők, akiknek nevében **Herzeg** Ferenc a következő beszéddel üdvözölte s nyújtotta át neki a serleget.

Tisztelt Barátom!

Amikor legutóbb Aradra kísértünk mi, az itt jelenlevők, fölmerült körünkben az eszme, hogy valami formában megörökítsük ennek emlékét. Így határoztuk el, hogy neveinket egy serlegre vésetjük s megkérjük, hogy fogadd azt tőlünk szívesen.

Kérünk téged, helyezd ezt a serleget geszti ebédlőd asztalára, hol annyi ur és hölgy fog ülni a **Tisza**-családból, hogy lássák, ha sok ellenséged volt is, barátid is sokan voltak. Ez a mi kérésünk.

Tisza István gróf meghatottan fogadta el a serleget és válaszolt az üdvözölő beszédre.

— Köszönöm szíves figyelmeteket — mondta — és ezt a szép emléktárgyat, amely nagy örömet okoz nekem. Tudjátok, hogy a baráti érzelmeket mindig meleg szeretettel tiszta szívből viszonzom.

A csendes, meleg ünneplésnek ezzel vége volt, de **Tisza** István és a képviselők még sokáig beszélgettek.

A munkapárt értekezlete.

Ma este nyolc órakor a nemzeti munkapárt klubhelyiségében értekezletet tartott, amelyen a szerb és bolgár kereskedelmi szerződéséről szóló javaslatokat tárgyalták. Az értekezleten **Ghillányi** alelnök elnököl s jelen voltak **Székely** Ferenc igazságügyminiszter, **Lukács** László pénzügyminiszter, **Hazi** Samu honvédelmi miniszter és az államtitkárok.

Heinrich Antal előadó ismertette a szerb javaslatokat a konzuli polgári jogszolgáltatásról és egyéb kérdésekről.

Az értekezlet, miután a javaslat teljesen egyező a bolgár szerződéssel és miután Magyarország önállósága kellően kifejezést nyer, egyhanguan elfogadta.

Hegedüs Lóránt dr. a közgazdasági élet törvényszerűségeiről

Egy kiváló előadás a Gy. O. Sz.-ben.

A Gyároparosok országos Szövetségének debreceni fiókja mindig szolgál üdvösebbnél üdvösebb meglepetésekkel. — Ma is egy különösképp megbecsülendő eszmének a megvalósításánál konstatálhattuk azt a szociálpolitikai jelentős tevékenységet, melyet a Szövetség itteni fiókja kifejt.

A gyakorlati jogélet emberei számára ipari ismeretterjesztő előadásciklust rendez, melynek célja az, hogy a közgazdasági eleven, pezsgő élet és a jogtudomány szorosabb közeledésének útját egyengesse.

A fejlődő gazdasági viszonyok mélyrehatóbb ismeretének a jogszolgáltatásra gyakorolt jótékony hatása oly evidens, hogy a debreceni eme előadássorozat, melyet ma Hegedüs Lóránt országos képviselő nyitott meg csak a legnagyobb örömmel fogadjunk.

A magyar gyáriparosok országos szövetségének debreceni fiókja ma délután hat órakor az Iparkamara dísztermében nyitotta meg Hegedüs Lóránt dr. orsz. képviselő előadásával a bírák, ügyészek és ügyvédek részére rendezett ipari ismeretterjesztő előadásciklust.

Porubszky Jenő kir. táblai elnök megnyitójában az ipart mint államfejlesztő és államfenntartó tényezőt aposztrofálta s ennek megismerését mint a jogfejlődés egyik garantiáját hangsúlyozta a gyakorlati jogtudomány képviselői előtt.

A megnyitó után Szántó Győző a Gy. O. Sz. debreceni fiókjának elnöke üdvözölte a megjelenteket és indokolta az előadássorozat alap gondolatát. Utalt a Berlinben már fennálló Recht und Wirtschaft egyesületre, melyet a jogászvilág legelőkelőbbjei alapítottak, hogy a jogi kérdéseket az ipari és technikai élet szorosabb ismereteivel oldhassanak meg. Hivatkozott a Porubszky Jenő táblaelnök elhatározására folytatott keletkezett bírói tanulmányi kirándulások eredményeire, melyeket, az ipartelepek közelebbi megismerése nyújtott. Majd felkérte Hegedüs Lóránt képviselőt, a Gy. O. Sz. igazgatóját előadására.

Az előadást főbb vonásokban a következőkben ismertetjük.

A jogász és közgazdász egy uton találkozhat: a törvényszerűségeiről írt érzékben és a jogászvilág s vele együtt a tudomány maga is sokáig egészen a legújabb időkig nem mer te közelebbi vizsgálat alá venni a közgazdasági kérdések s jelenségek szövevényes komplexumát.

Csak a szociológia megjelenésével jött közelebb az emberi megismerés ezen kérdés tömegekhez, amelyek a társadalom életének főtényezőjét teszik s csak Comte után s Spencerrel jött az a megállapítás, hogy a közgazdaság éppen úgy mint maga a társadalom élete nem emberi szeszélyek s ötletek játéka eredménye, hanem mélyreható, törvényszerűség. S ime ez a természettudományos gondolkodásnak társadalmi tere — való átvitele, az emberi viszonylatokban — rejülő törvényszerűség az, amely a közgazdász igazi működési terrenuma s mely egyszerűsége a jogász érdeklődő kutatásai elé tárul. Szép hasonlattal a közgazdasági életet, mint a társadalmi élet működés gerincét a csillagok életéhez hasonlította a tudós előadó, a gyár, bank, börze, mint közgazdasági konstellációk szintén oly kényszerűségek uralma alatt állanak, mint a csillagzat örök törvényei. Majd a szociológia atvamesterét Spencer idézte arra, hogy a természettudomány igazságai s törvényszerűségei miként érvényesül a társadalom s így a közgazdaság életében.

S hogy bepillantást tegyen a közgazdaságnak, a társadalmi legintenzívebb életműködésnek hatalmas erejű kényszerűségeibe, melyeknek megismerése s törvényei-

nek ismerete a legfontosabb haladói eszköz az adóháritás problémájáról szólott, mint eklatáns bizonyítékáról annak a viszonynak, mely a közgazdasági és jogélet törvényei között van. Végezetül hangsúlyozta a közgazdasági élet bebizonyított törvényszerűsége ismeretének nemzetmentő és nemzet erősítő értékét.

Az eleven, színes hatalmas készülségű kitűnő előadást zajos tapsok követték.

Frappáns tetszésnyilvánítás tört fel az előadás alatt is egyes kitűnő megállapításáért az országos nevű előadónak. Többek között a gyáriparról szólva és arról az alaptörvényről, hogy az alsóbb néposztályok fokozatosan feljebb s feljebb jutnak, azt mondotta Hegedüs Lóránt: Egy ország vagy iparcikket visz ki, vagy embereket, ha van export akkor nincs kivándorlás, ha nincs gyáripár, — mely az exportot teremti úgy van Amerikába vándorlás.

Az előadást városunk intelligenciájának legkiválóbbjai végig hallgatták. Ott láttuk Domahy Elemér főispán, Porubszky Jenő kir. táblai elnök, Kulin törvényszéki elnökön Márk Endre udvari tanácsos ügyvédi kamarai elnökön kívül az egész debreceni bírói kart és a hölgyek közül báró Perényi Péternét, Domahy Elemérné és Szántó Győzőné.

Színház és művészet.

Hoffmann meséi. Holnap, pénteken este Offenbach klaszikus muzsikájú operáját adja elő a debreceni színtársulat énekes személyzete, mely nagy ambícióval készül a szép operára. Zilahy igazgató teljesen új kiosztással hozza ez alkalommal színe Offenbach művét. Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Csánádi Irma, Tordai Erzsébet, Solti, Székely, Falusi, Kassai, Ligeti és Fekete játszanak nagyobb énekes szerepet a dalmiában, melynek előadása iránt nagy az érdeklődés.

Rosspénz nem vész el. Érdekes bemutatása lesz szombaton a debreceni színpadnak. Lintai Imrénének a kiváló fővárosi újságíró eredeti falusi vígjátékát, a Rosspénz nem vész el című pompás darabját hozza színe Zilahy igazgató. Lintai Imre neve nem ismeretlen a debreceni közönség előtt, mint a Magyar Hírlap munkatársa sok kedves tárcát és karcolatot írt, mellyel megkedveltette magát nemcsak a fővárosi, de a vidéki újság olvasó közönség előtt is. Magyar tárgyú darabja a szegedi népiélet egyszerű eseményét öleli fel, de olyan kitűnő megfigyeléssel és zamatos humorral, hogy az előadás a közönséget állandóan derült hangulatban tartja. A színtársulat drámai személyzete nagy gondal készül a kiváló ujdonságra, mely kétségkívül Debrecenben is olyan sikert fog aratni, mint a fővárosi színpadon.

A falu. Hétfőn ismét premiert jelent a színházi műsor. Mórincz Zsigának a népszerű írónak pompás három egyfelvonásosra jut szóhoz ez alkalommal a debreceni színpadon. Mórincz Zsigát jól ismeri a debreceni közönség, nemcsak mint a Sári bíró szerzőjét, de mint a Nyugat társaság kedvelet íróját is.

Thury Elemér bemutatkozása Sopronban. Thury Elemér, a soproni színház új igazgatója szombaton kezdte meg újonnan szervezett társulatával az előadásokat az ottani színházban. A megnyitás napján két előadás volt. Délután a Piros bugyelláris került színpadra este pedig Garvay Andornak a Becstelen című színművét adták. Mindkét előadás előtt M. Deák Flóra elmondotta Szávay Gyulának erre az alkalomra írt prólogusát. A soproni közönség megtöltötte a színházat, annak dacára, hogy ugyanazon este bálók és hangversenyek is voltak a városban. Garvay Andor darabját, a melynek Sopronban most volt a bemutatója, igen nagy lelkesedéssel fogadták. A főszereplőket: Thury Elemér, Zöldi Vilma, Ujj Kálmán, Tarnay Leonát, Dobos Lászlót s a többieket is sokszor tapsolták felvonások után a lámpák elé.

Varjas-esték a Bonbonnierben. Hogy mennyire kedvence Varjas Antal a debreceni elit közönségnek, bebizonyult a második estén is, mert ismét zsúfolt ház hallgatta végig az általa előadott Sas Náci, Bodrogi Zsiga stb. nótáit és Rácz Laci utánavatait. Több mint háromnegyedórát énekel és hegedül a mi Varjasunk, de szívesen elhallgatnók akár reggelig is. Igazi, őszinte és nagy sikere van Varjas Antalnak a Bonbonnierben. — Kár, hogy csak öt napig lesz a mi körünkben. — Még csak néhány napig élvezhetjük Mr. Claudiust a kitűnő parodistát, kinek szintén szép sikere van esténként. Zsoltoványi és Pásztor, mint cirkuszbohócok naponta új parodiákkal járulnak az est sikeréhez, úgy szintén a többi szerződöttettek tagok. Előadás után 12—1 óráig Ball-Tabarin.

Behozzák a szerb húst.

Debreceni kiküldöttek Belgrádban.

Most már minden reménye meg lehet Debrecen város közönségének, hogy elsőrendű jó hushoz olcsón jut hozzá. A mai ülésen ugyanis Debrecen város tanácsa elfogadta Rostás István rendőrfőkapitány előterjesztéseit a szerb hús behozatala tárgyában és csupán a kimérés helyének megválasztása felett kell döntenie, bár már az üzlethelyiséget is kijelölték.

A legutóbb, amikor a tanács a szerb hús behozatalának kérdésével foglalkozott, a főkapitány előterjesztéseit azzal adta vissza, hogy adjon részletes számadatokkal támogatott jelentést a szerb hús beszerzésének és kimérésének módzatairól. Erre tette meg ma Rostás István főkapitány előterjesztését, amelyben pontos számításokkal mutatta be, hogy a szerb hús behozatalával a fogyasztó közönség olcsó és jó húst kap.

A főkapitány kérdést intézett Győr városához, ahova szintén szállítanak szerb húst, hogy mennyiért kapják most a szállítmányokat. Győr városa táviratban válaszolt, hogy most 1 korona 25 filléért kínálják, de minden reményök van arra, hogy az alkudozások során lejjebb száll ez az ár, amelyet maximumnak lehet tekinteni. Már most e maximum árát véve alapul a városnak a következő összegbe kerül egy kilogramm hús: a beszerzési ár 1 korona 25 fillér, a szállítási díj 4 fillér, üzemeltetés 10 fillér, helyiség átalakítási költség és egyéb befektetések 1 fillér, összesen 1 korona 40 fillér. Ebbe az összegbe már beszámította a fogyasztási adót, a székely álló legény díját, egyszóval minden kiadási tételt.

A város a beszerzési áron vagyis 1 kor. 40 filléért árusítja a húst; ha azonban az eljött 1 korona 44 filléért, a hátulját pedig 1 korona 50 filléért adja, vagyis még mindig olcsóbban méri, mint ma a mészárosok, akkor egy szállítmány husnál 400 korona mértékszámánál 800000 koronánál nagyobb haszon mutatkoznék ami olyan rendes polgári haszon, amellyel a mészárosok is megelégedhetnek.

Ajánlotta még a főkapitány, hogy a tanács kiküldöttek minél előbb utazzanak le Belgrádba, ahol a tözsde elnökkel és az osztrák kormány képviselőjével kell először érintkezésbe lépniök, mert azok szívesen segédkeznek a dolog kedvező elintézésében. Javasolja, hogy a szerződés megkötésére Medgyaszay Miklós tanácsnokot és Reitz János főállatorvost küldjék ki teljes hatalommal.

A kimérés helyéül Simon István rendőrfőkapitány házában lévő helyiséget ajánlotta. A tanács ezt az előterjesztést elfogadta s holnap megtekinti az ajánlott helyiséget, valamint a városi bérházban lévő huskimérés helyiséget is s akkor döntenie fog véglegesen e dologban és kiküldi a két meghatalmazottat Belgrádba.

MULATSÁG.

A kereskedelmi alkalmazottak Sportegyesülete folyó hó 20-án tartja az Angol királynő szálloda termében táncszal egybekötött kabaré-estélyét, amely iránt máris igen nagy arányú érdeklődés mutatkozik. A derek sportsmanek megfogják mutatni, hogy a

bálterem gal mozog parkettsz misor (ár Kornél je ható.

Szere

Ma d hítja, hog történt. T nak, miko pedt a jég darabokra

Hangos emberek c lekkel kim viz alá m lemetlen t történt. A hogy a v komplikált a veszélyt fölött nap az eset eg ségen fel Ernő ügye logról jeg már megir

Az e vannak: A deb Szabó An ott megle pályát tar kozni az if pálya fiata portokba deztek.

Egy i banktisztv magyar b még hatan senyszerű bekövetke nem lehet

— De panaszos hisz ma é mely hely jégkéreg. a tó egyik helyén a fa terhet elbir

— Jel pálya? — De körülhatár hetnek oly lyázás. Kú terjedelm re, meg k nálni.

Hortol be foglalta dult. Főleg jon azon a baleset ért leg mások hogy a tár merészked junke Erik a szerencs szélyes. A

bálterem sima parkettjén épp oly biztonság-gal mozognak, mint a footballpálya kevésbé parkettszerű talaján. A belépésre jogosító mlisor (ára 1 korona) Tolnai Dániel, Kontsek Kornél és Thaisz Artur cégeknél kapható.

Szerencsétlenség a korcsolyapályán.

Heten a jég alatt.

Ma délután a debreceni jégpályán kis híjja, hogy végzetes szerencsétlenség nem történt. Több fiatal ember hódolt a jég sportnak, mikor az egyik pillanatban nagyot repedt a jégtükör s a hangos recscsenés után darabokra hasadva, megnyílt alattuk a lék. Hangos segélykiáltásokra a közelben levő emberek összefutottak s lándzsákkal és kötelekkel kimentették veszélyes helyzetükből a víz alá merülőket. Így aztán egyelőre a kellemetlen téli fürdön kívül egyéb bajuk nem történt. Azonban még fennáll az az eshetőség, hogy a váratlan fürdő később hülést, vagy komplikáltabb betegséget is előidézhet s így a veszélytelen balesetté összezsugorodott eset fölött napirendre térni nem lehet. Ez indította az eset egyik szereplőjét is, hogy a rendőrségen feljelentést tegyen, ahol *Hortobágyi Ernő* ügyeletes rendőrtisztviselő vett fel a dolgról jegyzőkönyvet, melyben a nyomozás már megindult.

Az esetről a következő értesüléseink vannak:

A debreceni csolnakázó tavat ez évben *Szabó András* debreceni lakos bérelte ki, aki ott meglehetősen jövedelmező korcsolyázó pályát tart fenn, hová szívesen eljár szórakozni az ifjuság. Ma délután is megtelt a jégpálya fiatal lányokkal és férfiakkal, akik csoportokba verődve, társas iramokat rendeztek.

Egy ilyen társasága volt *Majumke Erik* banktisztviselőnek is, aki a helybeli osztrák-magyar bankfióknál van alkalmazva. Kivüle még hatan vettek részt az iramban, mely ver senyszerű gyorsasággal történt, úgy, hogy a bekövetkezett szerencsétlenség elől kitérni nem lehetett.

— De még nem is sejtették, — adta elő panaszos — hogy a jég alattunk leszakad, hisz ma éjjel oly erős volt a fagy, hogy némely helyen tizenöt-husz centiméteres volt a jégkéreg. Azt ki sem tudhatta, hogy a bérlő a tő egyik részén jeget vágatott s ennek a helyén a fagyás még nem oly szilárd, hogy a terhet elbirja, amint az valójában megtörtént.

— Jel nem volt kitéve, meddig szabad a pálya?

— Dehogy kérem. A pálya mivel sincs körülhatárolva, így ki sem sejtette, hogy lehetnek oly részek, ahol veszélyes a korcsolyázás. Különben is az egész pálya nem oly terjedelmes, hogy azt egyszerre jégtermelésre, meg korcsolyázásra is ki lehetne használni.

Hortobágyi Ernő a panaszt jegyzőkönyvbe foglalta s a vizsgálat egyidejűleg megindult. Főleg az a körülmény tisztázandó, vajjon azon a területen, amelyen a társaságot a baleset érte, előttiük nem-e jártak már előzőleg mások is s így jogos lehetett a feltevés, hogy a társaságot sem éri veszély, ha oda kimerészkedik. Vagy pedig csak éppen a *Majumke Erik* társasága nem tudta, hogy tegnap a szerencsétlenség helyén a korcsolyázás veszélyes. Ámbár már maga az a körülmény,

hogy a gyenge jég a pályától figyelmeztető jellel elválasztva nem volt is, kihágást képez. A nyomozás folyik.

HIREK.

— **Az Országos Közoktatási Tanács debreceni tagjai.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dóczy Imre tiszántúli református egyházkerületi református tanítóképző intézeti igazgatót az Országos Közoktatásügyi Tanács tagjává az 1911. évi október 1-től 1916. évi szeptember 30-ig terjedő öt évi időszak tartamára kinevezte.

— **Vasutas és városi árva ház Debrecenben.** A magyar szent korona országainak vasutas szövetsége kétszáz gyermek elhelyezésére alkalmas árva ház építéséhez kért — Debrecen városától telket és építési segélyt. A kérdés nem lévén teljesen tisztázott, a jog- és pénzügyi bizottság azzal adta ki az ügyet a tanácsnak, hogy tárgyaljon e kérdésben a Szövetség vezetőségével. A tanács ma e tárgyalások vitelére K. Tóth Mihály dr. tanácsnokot, Magoss György dr. főügyészt és Aczél Géza főmérnököt küldte ki, egyben pedig amaz indítványt, amely szintén a jog- és pénzügyi bizottság ülésén hangozott el és amely azt célozta, hogy a város maga is gondoskodjék egy árva ház létesítéséről, kiadták *Roncsik Lajos* árvaszéki elnöknek, hogy tegyen ez indítványra megjegyzéseket és annak szükségességére és lehetőségére vonatkozóan tegyen kimerítő véleményes jelentést.

— **A sikos járdák.** Csak tegnap ajánlottuk ily címen a rendőrkapitányság figyelmébe azokat a szomorú és könnyelmű állapotokat, melyek a beállott fagy folytán a város főutcáján uralkodnak, ahol a megfagyott hó, a legéletveszélyesebb jégpályát is tullicitálja. Valóságos akrobatának kell az embernek lennie, hogy a kéz és lábtörést kikerülje. És már ma szorú tanúságra van igazunknak. *Damján István* 35 éves kovács a huszárlaktanya előtt épülő barakhoz vasat vitt néhány társával. A sikos gyalogjárón elcsuszott s olyan súlyos combtörést szenvedett, hogy hetekig nyomhatja az ágyat. Még súlyosabb a *Kálmánczy Sámuel* esete, aki a Miklóscsútcán haladt végig, mikor a havas járdán megcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy két oldalbordaia törött el. Állapota oly súlyos, hogy aligha nem operálni kell. Bár a város más részein is minden kritikát kidermelnek a sikos és életveszélyes gyalogjárók, melyeket sem lelkiismeretesen lesepenni, — sem vaslapáttal végigkaparni nem szoktak. Itt csak a egerélyesebb kézzel lehet és kell is rendet teremteni.

— **A Jótékony Nőegylet estélye.** A Jótékony Nőegylet január 13-án, szombaton tartandó estélyére a rendező bizottság a jótékony célra való tekintettel nem bocsátott ki meghívókat, hanem ezen az uton hívja meg városunk és vidéki érdeklődő közönségét. — Az eddigi előkészületekből s előjelekből ítélve ez az estély, méltóan régi jó hírnevéhez, a legpazarabb látványosság s művészi előadással fogja szórakoztatni vendégeit. A több, mint 80 tagból álló műkedvelő-társaság nagy buzgalommal s ambícióval készül feladatára, hogy igazi művészi magaslatra emelhesse az előadások és mutatványok színvonalát. — Hűsítő italok az estély helyiségeiben meguk a rendező bizottság hölgyei fognak felszolgálni, vacsoráról *Németh András* konyhája gondoskodik. A rendező bizottság kéri mindazokat, akik még az estélyen való előadás céljaira adakozni óhajtanak, hogy ebbeli adományait szombaton d. u. 3—6 óráig az estély helyiségébe küldeni sziveskedjenek.

— **Debrecen és a munkásbiztosító.** A debreceni munkásbiztosító pénztár megkereste a város tanácsát, hogy az üzemeiben alkalmazottak után esedékes díjakat fizesse meg, amire Debrecen városát a munkáspénztár igazgatósága is kötelezte. A megkeresés szerint a 13000 koronát jóval meghaladja az az összeg, amelyet Debrecen városának meg kell fizetnie. A tanács ma tárgyalta ezt a

megkeresést, de az összeget nem utalványozta ki, mert nem látta igazoltnak, hogy az igazgatóság közölte volna a kivetést a várossal, ha pedig nem közölte, úgy a kivetés ellen felelősséggel fognak élni. Ha pedig a felelősség már idejét múlta volna, akkor is kifogásolják a kivetésnek igen sok tételét, mert a munkásbiztosító olyan vállalatok után is követel díjakat, amilyenek Debrecennek nincsenek s egyes alkalmazottak után kettős díjat követel. Így a kimutatásban szerepel bérkocsi vállalat s erdőipari vállalat, ilyen pedig nincsen, a vágóhid alkalmazottait pedig mint a jéggyár alkalmazottait is felvették. A kivetés tehát hibás és így annak az egyszerű megkeresésre eleget nem tesznek. A város részéről most az az esetleges mulasztás derítendő ki, hogy ha az igazgatósági közlés megérkezett a városhoz, miért nem felelősséggel meg idejekorán.

— **Tűzvész Frigyes főherceg palotájában.** Bécsből táviratozzák, hogy Frigyes főherceg bécsi palotájának ablakain ma délelőtt negyed hét órakor lángok törtek ki. A tűz valószínűleg egész éjjel lappangott. De kitörése után igen gyorsan terjedt, úgy hogy mire a tűzoltók megérkeztek, a női lakosztály sok szobája lángokban állt. Még eddig nem érkezett tudósítás arról, hogy a veszedelmet mi okozta. A tűzoltók több óráig dolgoztak, amíg a lángokat elolthatták és a további veszedelemnek elejét vették. — A kár igen jelentékeny.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlata auto mobilon.** Debrecen város katonai ügyosztálya a következő felhívást tette közzé: A cs. és kir. 39. hadkiegészítő parancsnokság 80. számú átirata szerint azon tartalékos tiszt, hadapródok, vagy legénység, kik a folyó évben teljesítendő fegyvergyakorlatukat, — mint tiszti vagy altiszti küldönc szolgálati mi nőségben saját gépkocsijukon vagy motoros kerékpárjukon leszolgálni óhajtják, 1. évi február hó végéig a cs. és kir. 39. hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz Debrecenbe, akár írásban vagy személyesen bejelenthetik. — Ezen írásbeli vagy szóbeli jelentésben kiemelendő, hogy a gépkocsi vagy motor kerékpár milyen gyártmányu és ezeknek teljesítő képessége is kitüntető és még az is megemlítendő, hogy a gépkocsi kezelő soffór a hadseregnek vagy a honvédségnek a tartalékába tartozik-e? A gépkocsi avagy motor kerékpár és ezeknek felszerelése továbbá a gépkocsi vezető szállítási és élelmezési költségeit a katonai kincstár viseli, a gépkocsi napi használatáért 30 és a motoros kerékpár napi használatáért 6 korona használati díj adatik.

— **Akik Bauer helyett fogtak el.** Szatmárról jelentik: A szatmári szintársulat egyik tagjának, *Heltai Hugónak* valami dolga akadt Nagyváradon. Mikor elutazott, *Czakó Vilmos*, a társulat titkára, úgy gondolta hogy megtréfálja kollégáját, *Sürgönyt* menesztett hát a nagyváradai csendőrségre közölve, hogy a városba érkezett egy fiatal-ember, aki *Heltai Hugó* név alatt szerepel holott igaz! neve az országzszerke kutató — *Bauer-Bajor Lajos*, A csendőrség a távirat alapján *Heltait* minden tiltakozása dacára letartóztatta és másnapig fogva tartotta. A tréfán most nagyot mulat a két város közönsége, a vége azonban siralmas lesz *Czakóra*, mert az ügyesség a hatóság félrevezetése miatt megindította ellene a bünvádi eljárást.

— **Amerikai párba.** Bécsből táviratozzák Nagy feittünést kelt Bécsben egy előkelő milliomos-család fiának eltünése. *Lohner Róbert* 21 éves egyetemi hallgató, a gazdag *Lohner* család tagja, hétfőn eltávozott hazulról és azóta sehíj sem találják. A fiatal ember tavaly szolgált le önkéntesi évét, azután hosszabb utazásra indult, a melyről hétfőn tért vissza. Ugyancsak hétfőn egy táviratot kapott, a melyben csak ennyi állott:

— **A határidő lejárt. Schluss! Amerika!**

Hétfőn este *Lohner Róbert* eltávozott

hazuról, azzal, hogy az Operába megy. Azóta nem tért vissza. Biztosra veszik, hogy amerikai párbaly áldozata lett. Elvitte magával még önkéntesi korából maradt katonai szolgálati revolverét is, melyet pedig nem szokott magával hordani. A fiu szülei most felszólítást intéznek a közönséghez, hogy ha valaki tud valamit az eltűnt fiatalemberről, adjon róla hírt.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy az osztálysorsjáték mai húzásán a következő sorsjegyek nyertek: —

- 30.000 koronát nyert: 107613.
- 10.000 koronát nyert: 25760.
- 5000 koronát nyert: 84123.
- 1000 koronát nyert: 10425.

Azonkívül kihúztak 500 és 100 koronás nyereményeket.

— **Milliárdok a romok alatt.** Newyorkból táviratozzák, hogy az Equitable leégett palotájának földalatti páncélos safejeiben, a melyeket magasan eltakarnak a leomlott falak és gerendák, kerek négy milliárd korona részvény van felhalmozva. A tüzoltóság azt hiszi, hogy a tűz nem tett kárt az értékpapirokban s ha sikerül eltakarítani a romokat, a mérhetetlen kincs hiány nélkül fog felszínre kerülni. Ma kezdik el lebontani az elpusztult palota puszta falait, mert addig nem lehet a vaszekrényekhez jutni.

— **Munkásképző előadások.** A debreceni állami fémipari szakiskolában tartandó vasár napi munkásképző előadásai f. hó 14-én d. u. ismét megkezdődnek. Az első előadást 14-én Toroczky Oswald tanár „Az iparművészet és építészeti a szociális eszmék szolgálatában” címmel fogja megtartani, a következő előadás f. hó 21-én dr. Rózsa Mór orvos „Az egészség művészetéről” tartja. Mindkét előadás specialisan a munkás kérdésekkel foglalkozik; így méltán érdemli ki azok érdeklődését.

— **Tetőtűz.** A Hatvan-utca 18. szám a. ma délután tetőtűz támadt, melyet csak nagy lelkiismeretességgel lehetett veszélytelené tenni **Lövenbeim** Sámuel debreceni lakos házában a **Lövenbeim** Albert lakásán csapott fel al áng, mely pillanat gyorsasággal terjedt tova az egész tetőzetten. Azt hiszik, a kéményből pattant ki egy szikra és ettől fogott lángot a tető. Bár az sem valószínű, hogy a falazat között levő gerendázat gyuladt meg és ettől eredt a láng. A hatóság a vizsgálót megindította.

— **Varrótű a zsemlében.** Pár nap előtt az egyik debreceni pékmester süteményében egy gombostűt talált az egyik vevő. Az esetet jelentette a rendőrségnek, ahol szigorúan megbüntették az illetőt. Ma aztán Mile Pál kapitány előtt le is fizette a büntetést, azonban azt a megdöbbentő nyilatkozatot tette, hogy a tűnek a süteménybe való elhelyezése minden kétséget kizárólag csak egyik inasától eredhet, aki tőle megszökött s rendőrig hozatta vissza. Persze bizonyítékai nincsenek s így az eljárást eredménytelen folytatni nem lehet.

— **Testvérgyilkosság.** Mátészalkáról jelentik: A határban, az ujfalusi tanyán, tegnap reggel Pál Mátyás dohánykertész részegen verekedni kezdett, mire József nevű öccse csitogatni kezdte, Pál Mátyás ezen anynyira felháborodott, hogy bárdot ragadott és öccse fejét szétzúzta. Pál József szörnyen halt. A gyilkost beszállították a szatmári — ügyészség fogházába.

— **Leégett faraktár.** Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt nagy tüzvész pusztított az Aspang-vasut állomásának fatelepén. Termédek fa égett el s az tüzoltóságnak gen ne héz munkája volt. Délben sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Élővirágok,** esküvői, báli csokrok, művészi kiállításban jutányosan szállít Fiorenza virágkötészet Budapest, IV., Harisbazar 3. Szakszerű pontos szállítás.

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysoron” egyedül Molnár testvéreknél kapható, Egyház-tér 2. Telefon 727.

Éltető a Bécsi, Párizsi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel. —

Vannak fájdalmak? Rheuma, csusz, főszyvény szaggatása?

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	855 50
Osztrák hitel	654 50
4 százalékos koronajáradék	90 55
Államvasut	728 59
Jelzálogbank	491 —
Rimamurányi	696 59
Salgótarjáni	68 —
Közuti vasut	810 50

Irányzat: Szilárd.

Magánleszámitolási kamatláb: Bécs 4 7/16 — 4 1/2%, Berlin 3 1/2%, London 3 1/16 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Sváiz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11 71
áprilisra	11 56
Rozs októberre	9 02
áprilisra	8 69
Zab októberre	8 83
áprilisra	8 43
Tengeri májusra	8 43
Tengeri 1912. év juli	8 43

Irányzat: Változatlan. Készárú 2 1/2% magasabb helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névért.	1911. szeptember 1-vel	Kor.
200	Debreceeni Elso Tépár	900
200	Alföldi tkptár	375
500	Ipar és Keresk. bank	900
200	Közgazdasági bank	—
200	Takarék és Hitelintézet	—
200	Debreceeni Hitelbank	350
400	Általános Forgalmi Bank	360
200	Bankgyűléslet	—
200	Istvánmalom	780
200	Debr. Helyi vasut	—
200	Termény és Áruaktár	—
200	Debreceeni Gőztelályár	270

Távozó bankigazgató. Mint értesülünk egyik előkelő fiatal pénzintézetünknek — mely az ideit nagyon kedvező eredménnyel zárta — igazgatója távozásban van. — Egyik fővárosi intézet kötelékébe lép át s annak egyik fiilialját fogja vezetni.

A Jelzálog és Hitelbank m. sz. mérlege. Ma tette közzé a Jelzálog és Hitelbank az 1911. évről szóló II. évi zárószámadásait. A mint az adatok mutatják az intézet szépen fejlődik, amennyiben betétei egy év alatt megháromszorozódtak és kötelezvény állománya is hasonló arányban emelkedett. Az eredményt illetőleg a tagok teljesen meg lehetnek elégedve, mert betéteik után 6 százalékos hasznót huznak, azonkívül igen tekintélyes összeget juttatnak tartalékra is. — Az állományon felül az a körülmény is szép reményeket nyújt a jövőre, hogy a következő évre már decz. 31-én több mint 2000 betét volt jegyezve.

Ingatlanok forgalma.

Sándor Ferenc és Tar János veszi Pinye Miklóstól Halasi telepi házat 4500 koronáért.

Zakar Sándor és neje Vida Anna veszi Varga Sándor és neje Tamaskovics Rozáliától Boldogfalvakerti házat 3800 koronáért.

Balogh Benjaminsz. Baranyi Borbála ifj. veszi Bozzay Páltól Bozzay telepi házat 1060 koronáért.

Ifj. Bozzay Pál veszi özv. Medgyessi Károlynétól Homokkerti 324 négyszögöl területű szőlőjét 2592 kor.

Erdélyi János és neje Horváth Juliánna

veszi Kis János és neje Gál Sárától 7 hold ujföldi szántóföldjét 7280 kor.

Szentmiklóssy Andor veszi Kun Jenőtől 756 négyszögöl majorsági földet 7560 koronáért.

Schwarz Lipót veszi Greczár János és neje Balázs Angyal Csapókeri házat szőlővel 4340 kor.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucsarnek Szövetkezeete

mint az Országos Központi Hiteleszövetkezet tagja. Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucsar-nokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kártyosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtétekezés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A februári esküdtbirák.

A debreceni törvényszék mellett szervezett esküdtbiróság február havi ciklusán közreműködő polgárbirákat tegnap sorsolta ki a Hoffmann József kir. ítélőtáblai bíró elnöksége alatt ülésezett bizottság. Harminc rendes és tíz pótesküdtet sorsoltak ki, névszerint:

Rendes esküdttek lettek: Bészler János kereskedő, Cseh Ferenc építész, Földvári Mór mechanikus, Frohner Béla birtokos, Gabányi Árpád szénkereskedő, Gaszner Géza takarékpénztári igazgató, Gál Ferenc birtokos, Hevesi Gyula gépkereskedő, Hüse János hentes, Kain József kereskedő, Kalászi Kálmán asztalos mester, Kónya Lajos szatócs, Kereskenyi István cipész-mester, Kleinráth János nyug. főraktárnok, Kovács József szücs-mester, Kovalovszky János kerépgyártó mester, László Zsigmond állatorvos, Lindenfeld Ignác mészáros mester. — Liptai Miklós asztalos mester, Lovas Kálmán építész mester, Materny Károly nyug. máv. hivatalnok, May Andor gőzmalom igazgató, Nagy Gábor hentes mester, Nagy Imre tőkepénzes, Nagy Zoltán dr. ügyvéd, ifju Páli József bérlő, Pásztor György kovács mester, Regézi Nagy V. birtokos, Sáni Béla bizt. hivatalnok és Tiszai Imre birtokos.

Pótesküdttek lettek: Ballay Béla dr. ügyvéd, Bernfeld Sámuel kereskedő, Fekete Kálmán kovácsmester, Fogarasi György gazdálkodó, Freund Jenő dr. ügyvéd, Géber Mihály csizmadia, Gombos Ferenc, hentes, Magyar János birtokos, Szabó Mihály szappanos, és Tarján Leó dr. ügyvéd.

Haverda Mariska bokrétája. Most lesz két éve, hogy Szegeden felemeltették Haverdákat. Akkor a vádlottak: Haverda Mariska Jánosy Aladár és Vojtha Antal nagyvidáman jöttek az esküdtszéki tárgyalásról a fővárosba. A nyugati pályaudvaron érkeztek meg a védők, Lengyel Zoltán dr. és Bródy Ernő dr. kíséretében. De míg a szegediek szinte ünnepezték a pör hőseit, a budapesti publikum nagy botránnyal fogadta őket. A botrány akkor tört ki, mikor Haverda Mariska és dr. Lengyel Zoltán — az utóbbi egy sárga rózsákból álló csokorral a kezében — láthatók lettek a kupé ablakában.

— **Pfuj! Gyilkosok!** — kiáltoztak felüjük és ugyancsak haragos vihar. abcugolás támadt.

A fura fogadtatással már másnap foglalkozott az ügyvédi kamara is, nyilatkozatra szólítván fel Lengyelt. Kijelentette erre a vé-

dő, hogy való sérté volna h mar lecafoltál adott egy nyi vük aláírásáv korhítoriá iga közben lovas Lengyel Zolt megbüntetésük Elek István, Fehér Aladár hály dr. Illés Barabás Ernő széki tárgyak kikkel a pály nyitani kíván panaszosra v nők egyszer tett. Közölte imént Lengy kapott, hogy nem tehetett nyában megs

Donog DEBREC Szón

Csoma

A Deb

prim

dő, hogy valótlan az mintha ő csokorral kísérte volna haza védencét. De Lengyel hamar lecaffolták az újságírók. Tíz hírlapíró kiadott egy nyilatkozatot, valamennyien a nevük aláírásával és kijelentették, hogy a csokorhírtörténet igaz, s letagadni nem engedik. Közben lovagias ügy is támadt a dologból, Lengyel Zoltán dr. sajtópanaszt is emelt az újságírók ellen, rágalmozás címén kérve a megbüntetésüket. Az újságírók: Balla Jenő, Elek István, Harváth Lajos, Szende József, Fehér Aladár, Sugár Zsigmond, Veress Mihály dr. Illés István, Morgenstern Gyula és Barabás Ernő ellen mára tüzték ki az esküdt-széki tárgyalást. A hírlapírók s a tanuk, a kikkel a pályaudvari jelenet igaz voltát bizonyítani kívánták, megjelentek s miközben a panaszosra várt a bíróság, Mikovich dr. elnök egyszerre meglepetésszerű kijelentést tett. Közölte a megvádolt újságírókkal, hogy imént Lengyel dr.-tól írásos nyilatkozatot kapott, hogy eláll a vádjától. Erre a bíróság nem tehetett egyebet; az eljárást panasz hiányában megszüntette.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyeg áruház

Fűzőnyök, ág és asztalterítők, utazó táskák, kocsik és löpőgépek, Flanel táskák, kiegészítők.

Nagy választék! Olcsó árak!

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és ölszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

Waggon vételnél kedvezményes ár. ::

A Debreczeni Faipar
Részvénytársaság

ajánl a legjobb minőségű száraz cser, tölgy, bükk, gyertyán

tűzifát

ölenként bármily mennyiségben, ugyszintén waggon számra is, valamint aprított fát 5 és 10 métermázsas ólom piombával lezárt kocsikban hozhoz szállítva a legjutányosabb árban.

Waggonszámra vidéki szállítást is elvállal. ::

Ugyanott

prima porosz szén

olcsón beszerezhető.

Telefon 544. Telefon 544.

Súly és öl pontos méréséért felelősséget vállal. ::

Remek szép gyermek ruhák

Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüster kötények, fehérneműk é keztek
STARK SÁNDOR
csipke, szalag, fehérnemű üzletébe. Piac-u. 7. Vecsey-házban. Kérem a cégre figyelni.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükörök.

Arczkép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képkeretezések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező lap hívásra azonnal jönnek.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (ölös kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmel-gebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia
szőlőtelepét Bihardószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kért; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél. A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Öfelsége mindennapi itala

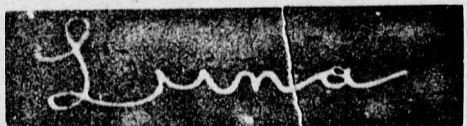
a világhírű, legelsőrendűnek elismert és kitüntetett

Spaten sör

a „Bika“ és „Angol királynő“ szállodák összes helyiségeiben.

Csak rövid ideig, naponta kimérve és üvegekben kapható.

Gyengeség, idegbaj és emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya. Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Modern vízvezeték berendezési

és csatornázási vállalat ::

Iroda Piac-utca 52. (a megyeháza mellett.)

Tul.Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződötett vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Fűszer, csemege, déli gyümölcs, tea, rum, cognac, likőr, bor, pezsgő, friss gyümölcs, csokoládé és karácsonyi áruk a legfrissebb minőségben, előnyös árban beszerezhetők

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében

Piac-utca 83. szám alatt.

Telefon 987.

Telefon 987.

Tessék a címre figyelni!

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgál.

Magyarországon kereskedelmi társaság alapítás céljából keres egy ausztriai gazdasági gépgyár

Résztevőt vagy Bankot.

Az eladás magas haszonnal, gazdasági és szabadalmi czikkekre vonatkozik.

Ajánlatokat „Ganzjährig 156.“ jelige alatt továbbit Rudolf Mosse, Wien I.

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá
és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karozagon szereshető be.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet osztolni.

Levelezés.

Fiatal özvegy uri asszony idősebb uri ember tartós barátságát keresi. Leveleket «Megédesitem az életét» jellegre a kiadóba irjanak.

Betöltendő.

7 éves kis leányom mellé egy német kis-asszony (Bonne) felvétetik 10 forint fizetéssel és teljes ellátással József kir. herceg-u. 21. sz. alatt.

Ügyes, jó bizonyítvánnyal bíró férfi kulcsári vagy ehhez hasonló állást elfogad helyben vagy vidéken. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető Deutsch Lajos fűszerkereskedésében, Piac-utca 38.

100 métermázsa szemes tengeri eladó Búdszentmihályon. Cim Szikszai András.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Fűszerkereskedés, főutcában, modern berendezéssel, korlátolt italmérséssel, trafikkkal azonnal eladó. Szentanna-u. 36.

Hiány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Cim a kiadóban.

Megvételre keresek jókarban levő kézi kocsit készpénzért. Cim a kiadóban adandó le.

Eladó olcsón egy könnyű szürke toltató gyermek kocsit Piac-utca 47. szám alatt.

Egy srófós nagy káposztás hordó eladó olcsón Piac-utca 47. alatt.

Lakás.

Keresek egy 3 szobás lakást május 1-re. Cim a kiadóba.

Különcle.

Kosárfonoda, gyermekkocsi raktár Kossuth-utca 25. Javitásokat készítünk.

Mindennemű fehér és tarka ruhák fodozását elvállalja tisztességes özvegy asszony. Cim Kigyó-utca 5. szám alatt.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó, vegytisztító, ruhafestő R. T.

Széchenyi u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piac-utca 22. (Glück Edénél.)

MEGHÍVÓ.

A JELZÁLOG ÉS HITELBANK MINT SZÖVETKEZET

1912. január hó 21 én, délelőtt 11 órakor Debreczenben saját helyiségében (Piac-u. 30) tartandó

II. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzleti év eredményéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az 1911. évi zárószámok betérjesztése.
3. A nyereség felosztása, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvénye iránti határozathozatal.
4. Az 1912. évi III. évtársulat megalakulásának kimondása.
5. Esetleges indítványok, melyek 8 nappal a közgyűlés előtt adtak be.

Debreczen, 1912. január hó 10.

Kivonat az alapszabályokból: 42. és 43. §§. A közgyűlésen csak a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogaikat. Minden tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat. Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján husznál több szavazattal.

A közgyűlésen szavazati joga csak annak van, aki a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal törzsbetét könyvecskéjének vagy meghatalmazásának bemutatása mellett igazolványát kiváltotta.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Pénztár	4499.32	Törzsbetétek:		
Postatakarékpénztárnál	939.89	1910. évi törzsbetét	85581.50	
O. M. B. girón	531.63	1911. " "	79112.—	
Kötelezvények	806352.—	1912. " "	4456.—	
Berendezés és felszerelés	3200.—	Üzletrészes	125069.48	294218.98
Könyvek és nyomtatványok	2100.—	1910. évtársulati haszoneredmény		1957.79
Szervezési költség	1700.—	Veszteségi tartalék*		543.94
Előleg	460.90	Folyószámla hitelezők		513627.64
Átmeneti számla	8436.20	Letét		3297.18
		Többek		50.32
		1912. évi beirási díj		1008.—
		Nyereség felosztás:		
		Törzsbetétek haszoneredménye	7761.04	
		Felügyelő-bizottság fizetése	400.—	
		Igazgatóság jelenléti díjai	1054.—	
		Ügyvezető-igazgató, tisztviselők és szolga jutaléka	812.64	
		Veszteségi tartalékra	3488.41	13516.09
	828219.94			
		* Ez évi hozzájárulással 4032.35 K.		828219.94

VESZTESÉG.

Eredmény-számla

NYERESÉG.

Igazgatósági, tiszti, szolga fizetések, lakberek	11773.32	Kamat és illeték	28057.39
Házbér	1400.—	1911. évi beirási díj	2053.—
Üzleti költség	3059.36	Mulasztási illeték	1333.34
Adó	1080.50	Üzletrész beirási díj	164.—
Leírások:		Folyószámla kamat	97.97
Szervezési költségből	501.60		
Berendezés és felszerelésből	374.83		
Nyereség	876.43		
	13516.09		
	31705.70		31705.70

Erdi József, főkönyvelő.

Debreczen, 1911. december hó 31-én.

Goldmann József, pénztáros.

Dr. Láng Sándor, elnök.

Berényi Lajos, alelnök.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kertész Miklós, ügyvezető-igazgató.

Dr. Tóth János, jogtanácsos.

Blattner Gyula,

Hj. Ganofszy Lajos,

Glück Sándor,

Goldberger Adolf,

Groszmann Ignác,

Hegedűs István,

Kiss Ignác,

Klein Béni,

Lévay Gyula,

Lukács Izidor,

Lukács Soma,

Szikszay Géza,

Tóth Lajos,

Turai Frigyes,

Urbanovics Miksa.

Szilágyi Jenő, elnök.

Bisothka István,

Dávid Zoltán,

Kormos Gyula.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.